

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ**

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

ՀԱՄԱՅՆՔ	ԱՐԵՆԻ
ՄԱՐԶ	ՎԱՅՈՑԱՈՐ

1.ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Արեւի համայնքը կազմավորվել է 2017թվականի հունիսին «Վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքով: Համայնքի կազմի մեջ են մտել Արեւի, Ազարակաձոր, Աղավնաձոր, Արփի, Գնիշիկ (Գնիշիկ, Մոզրով գյուղեր) Եւ փին, Խաչիկ, Չիվա, Ռինդ նախկին համայնքները, Արեւի կենտրոնով: Բնակավայրերից 5-ը սահմանամերձ են՝ Արեւի, Եւ փին, Խաչիկ, Չիվա, Ռինդ (Արեւի և Խաչիկ բնակավայրերը ճանաչվել են նաև սահմանապահ): Համայնքը հարուստ է պատմամշակույթային և բնական հուշարձաններով՝ Նորավանքի վանական համալիրը /կառուց. 1339թ., ճարտ. Մոմիկ /, սբ. Մարիամ Աստվածածին եկեղեցին /կառուց. 1321թ., ճարտ. Մոմիկ /, Մագելի Թռչունների քարանձավները Արեւի բնակավայրում (Թռչունների /Արեւի-1/ քարանձավում պեղումների ժամանակ հայտնաբերվել են աշխարհի հնագույն՝ 6500տարի մթա, կոշիկ, կանացի ծղոտե հագուստ, գինու հնձան): Աղավնաձոր բնակավայրի վարչական տարածքում է գտնվում պատմական Ուլգյուր գյուղատեղիի մի մասը՝ «Ժամի դուզը», ճարտարապետ Մոմիկի կառուցած սրբ. Աստվածածին եկեղեցին, 13-րդ դար, Մոմիկի գերեզմանը, 10-11-րդ դարերի թվագրված մահարձաններ, խաչքարեր, «Աղջկաբերդ» ամրոցը, 13-րդ դար, 14-րդ դարում կառուցած իջևանատուն:

Ազարակաձոր բնակավայրը եղել է վանքապատկան գյուղ: Այս բնակավայրում պահպանվում են 9-րդ դարում կառուցված ամրոցի ավերակներ, 12-րդ դարի խաչքարեր, Օրբելյանի խանական տանկոդմից կառուցված հուշարձաններ, 17-րդ դարում կառուցված մատուռ և եկեղեցու ավերակներ:

Արփի բնակավայրը ամենաերիտասարդ բնակավայրն է, հիմնադրվել է 1965թվականին: Բնակավայրի վարչական տարածքում է գտնվում «Էրթիչ» հին գյուղատեղիի ավերակները, ինչպես նաև, ըստավանդու թյան, բուժիչ հատկույթ ունենեցող «Ջրովանք» կոչվող ջրաղբյուրը՝ համանուն սրբավայրով:

Գնիշիկ բնակավայրի վարչական տարածքում են գտնվում Արջերի և Մոզրովի քարանձավները, որոնք ստալակտիտային քարանձավներ են, 13-րդ դարի եկեղեցու ավերակներ, բազմաթիվ խաչքարեր, խոյերի քանդակներ: Եւ փին բնակավայրը համայնքի հնագույն բնակավայրերից է, վերաբնակեցվել է 1928 թվականին՝ պարսկական Սալմաստգավառի ներգաղթյալներով: Բնակավայրի վարչական տարածքում են գտնվում հին գյուղատեղիներ, խաչքարեր, «Թուխ մանուկ» սրբավայրը: Խաչիկ բնակավայրը, որը 3 կոդմից սահմանակից է Նախիջևանին /27 կմ ընդհանուր սահման / հարուստ է պատմամշակույթային հուշարձաններով՝ Քարկոփի հոտակերանց վանք, Գյուղամիջի ժամ (սրբ. Աստվածածին), ժամի Թիլ հին բնակատեղին, Մեղրաքար և Ջրաղացներ:

Չիվագյուղի պատմությունը սկիզբ է առնում հեթանոսական ժամանակներից: Չիվայի մասին հիշատակումներ կան Ստեփանոս Օրբելյանի «Սյունիքի պատմություն» աշխատության մեջ՝ 13-րդ դարի թվագրությամբ: Ռինդ բնակավայրի վարչական տարածքում է գտնվում

Ուղղորդվող հիմնական տեղի միմասր, ուր պահպանվում են 12-13-րդ դարերի եկեղեցու ավերակներ, խաչքարեր, մատուռներ: Վայոց ձորը ընդհանրապես, Արենի համայնքը մասնավորապես, հարուստ է պատմամշակույթային հուշարձաններով, ունի հնագույն պատմություն, հետաքրքիր, բազմազան գեոսաշրջային վայրեր և մեծ պոտենցիալ գեոսաշրջուն թյան մակարդակը բարձրացնելու համար:

2.ԱՇԽԱՐՀ ԱԳՐԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Արենի բազմաբնակավայր համայնքը գտնվում է ծովի մակարդակից 990-ից՝ Արենի բնակավայր, մինչև 2060մետր՝ Գնիշիկ բնակավայր, բարձրուն թյան վրա: Ընդհանուր վարչական տարածքը 43785.69հա, կտրտված ռելիեֆով՝ ցածրադիր, հարթավայրայինից՝ Արենի, Արփի, Ագարակաձոր, բարձրլեռնային՝ Գնիշիկ, խաչիկ բնակավայրեր: Համայնքի Ագարակաձոր, Արփի, Արենի բնակավայրերի միջով է հոսում Արփագետը, որի Գնիշիկ և Ելփին վտակները հոսում են համանուն բնակավայրերի տարածքներով: Արենի համայնքն ունի բազմազան կլիմա՝ Արենիի ու ծաղկում է նշենին, իսկ Գնիշիկ և խաչիկ բնակավայրերում դեռ ձմեռ է: Տեղումների քանակը տատանվում է 250-600մմ սահմաններում: Համայնքը հարուստ է տուֆի, տրավերտինի, քվարցիտի հանքավայրերով (Ագարակաձոր, Արենի, Արփի, խաչիկ), հանքային ջրերով (Ագարակաձոր, Արենի): Արենի համայնքի Գնիշիկ բնակավայրի տարածքներում են աճում 400ցեղի և 82ընտանիքի 690տեսակի բույսեր, որոնցից 280-ը հազվագյուտն է նդեմիկ տեսակներ: 60տեսակի բույսեր գրանցված են Կարմիր գրքում: Հայաստանում գրանցված թռչունների 58%-ը՝ 190տեսակ, հանդիպում են Գնիշիկաձորի տարածքում: Նորավանքի կիրճը հայտարարվել է կարևորագույն թռչնապահպանական տարածք: Համայնաստանի կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչների մեծ մասը՝ քարայծ, արջ, գայլ, աղվես, վարազ և այլն, ինչպես նաև Կարմիր գրքում գրանցված ընձառյուծը, հանդիպում են համայնքի տարածքներում:

3.Հ Ա Մ Ա Յ Ն Ք Ի Կ Լ Ի Մ Ա Յ Ա Կ Ա Ն Հ Ա Մ Ա Ռ Ո Տ Բ Ն ՈՒ Թ Ա Գ Ի Ր Ը

Մթնոլորտային տեղումների միջին տարեկան քանակը (մմ)	250-600
Օդի միջին ջերմաստիճանը հունվարին (°C)	-(5-15)
Օդի միջին ջերմաստիճանը հունիսին (°C)	+(10-25)

4.Ը Ն Դ Հ Ա Ն ՈՒ Ր Տ Ե Ղ Ե Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ն Ե Ր

1. Համայնքում	
---------------	--

ը ն դ գ ր կ վ ա ծ	20	
բ ն ա կ ա վ ա յ ր ե ռ ը և դ ր ա ն ց	16	
հ ե ռ ա վ ո թ յ ո լ և ն ը	0	
հ ա մ ա յ ն ք ի կ ե ն տր ո ն ի ց	8	
1.1) Ա գ ա ր ա կ ա ձ ո թ	37	
1.2) Ա դ ա վ ն ա ձ ո թ	13	
1.3) Ա թ ե ն ի	21	
1.4) Ա թ փ ի	5	
1.5) Գ ն ի շ ի կ	11	
1.6) Ե լ փ ի ն		
1.7) Խ ա չ ի կ		
1.8) Չ ի վ ա		
1.9) Ռ ի ն դ		
2. Ն ա խ կ ի ն (Յ Խ Ս Հ) վ ա ր չ ա կ ա ն շ ը ջ ա ն ի ա ն վ ա ն ո լ մ ը	Ե դ ե գ ն ա ձ ո թ	
3. Հ ա մ ա յ ն ք ի հ ե ռ ա վ ո թ յ ո լ և ն ը`		
3.1) մ ա յ ր ա ք ա դ ա ք ի ց (կ մ)		106
3.2) մ ա ր գ կ ե ն տր ո ն ի ց (կ մ)		16
3.3) պ ե տ ա կ ա ն ս ա հ մ ա ն ի ց ո լ դ ի դ գ ծ ո վ (կ մ)		5
3.4) ն ա խ կ ի ն շ ը ջ կ ե ն տր ո ն ի ց (կ մ)		16
3.5) մ ի ջ պ ե տ ա կ ա ն ն շ ա ն ա կ ո լ թ յ ա ն ա վ տ ո ճ ա ն ա պ ա թ ի ց (կ մ)		0
3.6) ե թ կ ա թ ո լ դ ա յ ի ն կ ա յ ար ա ն ի ց (ա ռ կ ա յ ո լ թ յ ա ն դ ե պ թ ո լ մ) (կ մ)		40
4. Հ ա մ ա յ ն ք ի բ ա ր ձ թ ո լ թ յ ո լ և ն ը ծ ո վ ի մ ա կ ե թ ն ո լ յ թ ի ց (մ)	996-2060	
5. Հ ա մ ա յ ն ք ի վ ա ր չ ա կ ա ն տ ա ր ա ծ ք ը (ք ա ռ .կ մ /հ ա)	437.8569	43785.69
6. Ս ա հ մ ա ն ա կ ի ց հ ա մ ա յ ն ք ն ե թ ի ա ն վ ա ն ո լ մ ն ե թ ը	2 ա ն գ ա կ ա տ ո լ ն , Գ լ ա ձ ո թ , Ե դ ե գ ն ա ձ ո թ , Մ ա լ ի շ կ ա , 2 ա ռ ի թ ա փ (Խ ն ձ ո թ ո լ տ)	
7. Հ ա մ ա յ ն ք ա պ ե տ ա ր ա ն ի Է լ ե կ տր ո ն ա յ ի ն փ ո ս տ ի հ ա ս ց ե ն	arenigyux@mail.ru	
8. Հ ա մ ա ց ա ն ց ա յ ի ն պ ա շ տ ո ն ա կ ա ն կ ա յ ք ի հ ա ս ց ե ն	Arpaareni.am	
9. Հ ա մ ա յ ն ք ի դ ե կ ա վ ա ր ի հ ե ռ ա խ ո ս ա հ ա մ ա ր ը	093417518	
10.	60001	

Համայնքապետարանի հեռախոսահամարը	
11. Համայնքի հեռախոսային կոդը	0281
12. Համանքում փոստային բաժանմունքի առկայությունը (այո, ոչ)	այո
13. Համայնքապետարանի փոստային դասիչը	3604
14. Հաստատված գլխավոր հատակագծի առկայությունը (այո, ոչ)	Ոչ
15. Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակի առկայությունը (այո, ոչ)	այո

5. Բ Ն Ա Կ Չ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ը, Բ Ն Ա Կ Չ Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Ս Ո Ց Ի Ա Լ Ա Կ Ա Ն Կ Ա Չ Մ Ը

	2018թ.
1. Մշտական բնակչության թվաքանակը	11412
2. Գրանցված ծնունդներին քանակը	134
2. Մահացություն դեպքերի քանակը	97
3. Ամուսնություններին քանակը	22
4. Ամուսնալուծություններին քանակը	3
5. Տնային տնտեսություններին թիվը	2973
6. Ընտանեկան նպաստատացող տնային տնտեսություններին քանակը	330
7. Կենսաթոշակառուներին քանակը	1335
8. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց քանակը	636

6. Մ Շ Ա Կ Ո Ւ Թ Ա Յ Ի Ն, Կ Ր Թ Ա Կ Ա Ն, Մ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Հ Ա Ս Տ Ա Տ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ն Ե Ր

	2018թ.
1. Գրադարաններին քանակը	0
2. Արվեստի դպրոցներին քանակը	1
3. Երաժշտական դպրոցներին քանակը	0
4. Նախադպրոցական հիմնարկներին քանակը	4
5. Հանրակրթական դպրոցներին քանակը	9
6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատություններին քանակը	0
7. Միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններին քանակը	0
8. Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին քանակը	0
9. Մարզադպրոցներին քանակը	0

7. ԲՆԱԿԵԼԻՏՈՆԴ

	2018թ .
1. Համայնքի բնակարանային ֆոնդի ընդհանուր մակերեսը (մ²)	239345
2. Բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր թիվը	130
3. Բնակելի տների (առանձնատների) ընդհանուր թիվը	2199

8. ՀՈՂԱՅԻՆ ՖՈՆԴ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

	2018թ .
1. Հողեր, ընդամենը (հա)	39885.69
2. Գյուղատնտեսական նշանակություն հողեր (հա)	38805.55
3. Բնակավայրերի ընդհանուր տարածքը (հա)	1080.14
4. Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը	4043
6. Մանր եղջերավոր անասունների (ոչխար և այծ) գլխաքանակը	1464
7. Խոզերի գլուխաքանակը	556
8. Գյուղատնտեսական տեխնիկա	151
8.1 տրակտորներ (քանակը)	119
8.2 կոմբայներ (քանակը)	12
9. Գյուղացիական տնտեսությունների թիվը	2631

9. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱՅԵԼԵՐ

1. Էլեկտրական ենթակայանների քանակը	55
2. Համայնքում գազի ֆիկացման առկայությունը (այո, ոչ)	Այո, մասնակի (Աղավնաձոր, Ագարակաձոր, Արփի)
3. Համայնքում աղբավայրի առկայությունը (այո, ոչ)	Այո
4. Գերեզմանատան առկայությունը համայնքում (այո, ոչ)	Այո
5. Համայնքային ենթակայություն ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	112.8
6. Կոմունալ և ճանապարհաշինական տեխնիկայի առկայությունը	0
6.1 Ինքնաթափքեռնատար մեքենաների քանակը	60
6.2 Էքսկավատորների քանակը	10
6.3 Թրթուռավոր տրակտորների քանակը	20
6.4 Գրեյդերների քանակը	0
6.5 քանակը	0
6.6 Աղբատար մեքենաների քանակը	0

Հ Ա Մ Ա Յ Լ Ք Ի Ա Ն Ձ Լ Ա Գ Ի Ր

6.7 Բազմաձև նկարագրող կոմունալ մեքենաների քանակը	0
6.8 Վակուումային փոշեկուլի մեքենաների քանակը	0
6.9 Ավտոաշտարակների քանակը	0
7. Համայնքի տարածքով անցնող միջպետական և հանրապետական նշանակություն ավտոճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	26/58
8. Համայնքի տարածքում գործող առևտրային բանկերի մասնաճյուղերի առկայությունը (այո, ոչ) և դրանց քանակը	0
9. Ներհամայնքային երթուղիների առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ

10. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

Համայնքի վարչական բյուջեի եկամուտներ (հազ. դրամ)

	Ը ն դ ու ն վ ա ծ բյ ու ջ ե	Փաստացի
1. Ընդամենը եկամուտներ	369390.90	360346.90
2. Հարկային եկամուտներ, ընդամենը այդ թվում`	48603.0	50585.6
2.1 հողի հարկ	19483.0	19796.3
2.2 գույքահարկ	29120.0	30789.3
3. Պաշտոնական տրանսպորտներ, ընդամենը	265952.9	2665952.9
3.1 դոտացիա	216899.2	216899.2
3.2 սուբվենցիա	49053.7	49027.0
4. Մուտքերի հողի օտարումից	12612.0	12612.0

Համայնքի վարչական բյուջեի ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ը ն դ ու ն վ ա ծ բյ ու ջ ե	Փաստացի
1. Ընդամենը ծախսեր	338774.9	308674.1

Համայնքի ֆոնդային բյուջեի եկամուտները (հազ. դրամ)

	Ը ն դ ու ն վ ա ծ բյ ու ջ ե	Փաստացի
1. Ընդամենը ֆոնդային	59565.2	60338.5

բյուջեի եկամուտներ		
Ֆոնդային բյուջեի ծախսեր (հազ.դրամ)		
	Ընդունված բյուջե	Փաստացի
1. Ընդամենը ծախսեր	96261.8	75866.7

11.ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱԿԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

1. Համայնքապետարանի աշխատողներին թվաքանակը, մարդորից` 1.1 համայնքային ծառայողներ	23
	14
2. Ապարատի պահպանման ծախսերը, ընդամենը (հազ.դրամ)	91223.1
3. Ավագանու անդամների թվաքանակը	11

12. Հ Ա Մ Ա Յ Ն Ք Ի Հ Ի Մ Ն Ա Խ Ն Դ Ի Ր Ն Ե Ր Ը

Հիմնախնդիրը	Ակնկալվող լուծումը
Ներքևակալայրային ճանապարհների հիմնանորոգում, ասֆալտապատում	2019-2021թթ. հիմնանորոգել բոլոր քաղաքային կենտրոնական փողոցները
Ջրահեռացման համակարգերի կառուցում / նորոգում	Հիմնանորոգել առկա ջրահեռացման համակարգերը
Ոռոգման համակարգերի բարելավում	Պարբերաբար հիմնանորոգել համայնքային ենթակայնության ոռոգման համակարգերը
Արենի քնակալայրում մանկապարտեզի կառուցում	Մինչև 2021թ. Արենի քնակալայրում կառուցել 75-90 տեղանոց մանկապարտեզ
Խմելու ջրի մատակարարման ներքին ցանցերի հիմնանորոգում	Վերացնել վթարները, բարելավել քնակալայրի խմելու ջրի մատակարարման ներքին ցանցերը